

Sygn. akt SNO 55/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący)

SSN Antoni Górski

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

Protokolant Anna Kuras

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Okręgowego
po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 listopada 2014 r.

sprawy **M. B.**,

sędziego Sądu Rejonowego [...],

w związku z odwołaniem obwinionego

od wyroku Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego w [...]

z dnia 26 maja 2014 r.,

**1/ na podstawie art. 105 § 2 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p.
prostuje oczywistą omyłkę pisarską w zaskarżonym wyroku w
ten sposób, że w opisie zarzucanego obwinionemu czynu
zastępuje datę 15 marca 2013 r. datą 25 marca 2013 r.,**

2/ utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

**3/ obciąża Skarb Państwa kosztami postępowania
odwoławczego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny - Sąd Dyscyplinarny w [...] wyrokiem z dnia 26 maja 2014 r. uznał sędziego Sądu Rejonowego M. B., obwinionego o to, że w okresie od 25 marca 2013 roku (w sentencji omyłkowo wpisano datę 15 marca 2013 r.) do dnia 4 grudnia 2013 roku, jako sędzia Sądu Rejonowego [...], nie sporządził w ustawowym terminie 14 dni, wyrażonym w art. 329 k.p.c. pisemnych uzasadnień wyroków w sprawach: [...], doprowadzając w ten sposób do przewlekłości postępowania i oczywistej oraz rażącej obrazy art. 45 Konstytucji RP i art. 6 EKPC oraz innych przepisów prawa, za winnego popełnienia zarzucanego mu przewinienia służbowego z art. 107 § 1 ustawy-Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) i na podstawie art. 109 § 1 pkt 4 tej ustawy wymierzył mu karę dyscyplinarną przeniesienia na inne miejsce służbowe w okręgu Sądu Apelacyjnego w [...].

Z ustaleń Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego wynika, że:

- 1) w sprawie [...] wniosek o sporządzenie uzasadnienia złożony został w dniu 7 listopada 2012 r. – uzasadnienie nie zostało sporządzone do dnia rozprawy dyscyplinarnej;
- 2) w sprawie [...] wniosek o sporządzenie uzasadnienia złożony został w dniu 8 grudnia 2012 r. - uzasadnienie nie zostało sporządzone do dnia rozprawy dyscyplinarnej;
- 3) w sprawie [...] wniosek o sporządzenie uzasadnienia złożony został w dniu 28 grudnia 2012 r. - uzasadnienie nie zostało sporządzone do dnia rozprawy dyscyplinarnej;

- 4) w sprawie [...] wniosek o sporządzenie uzasadnienia złożony został w dniu 26 marca 2013 r. - uzasadnienie zostało sporządzone w trakcie postępowania dyscyplinarnego, po 10 lutym 2014 r.;
- 5) w sprawie [...] wniosek o sporządzenie uzasadnienia złożony został w dniu 26 kwietnia 2013 r. - uzasadnienie nie zostało sporządzone do dnia rozprawy dyscyplinarnej;
- 6) w sprawie [...] wniosek o sporządzenie uzasadnienia złożony został w dniu 26 kwietnia 2013 r. - uzasadnienie zostało sporządzone w trakcie postępowania dyscyplinarnego, po 10 lutym 2014 r.;
- 7) w sprawie [...] wniosek o sporządzenie uzasadnienia złożony został w dniu 29 maja 2013 r. - uzasadnienie sporządzono w dniu 2 października 2013 r.;
- 8) w sprawie [...] wniosek o sporządzenie uzasadnienia złożony został w dniu 5 czerwca 2013 r. - uzasadnienie zostało sporządzone w trakcie postępowania dyscyplinarnego, po 17 stycznia 2014 r.;
- 9) w sprawie [...] wniosek o sporządzenie uzasadnienia złożony został w dniu 6 czerwca 2013 r. - uzasadnienie zostało sporządzone w trakcie postępowania dyscyplinarnego, po 10 lutym 2014 r.;
- 10) w sprawie [...] wniosek o sporządzenie uzasadnienia złożony został w dniu 13 września 2013 r. - uzasadnienie sporządzono w dniu 14 października 2013 r.;

- 11) w sprawie [...] wniosek o sporządzenie uzasadnienia złożony został w dniu 4 listopada 2013 r. - uzasadnienie sporządzono w dniu 4 grudnia 2013 r.;
- 12) w sprawie [...] wniosek o sporządzenie uzasadnienia złożony został w dniu 11 kwietnia 2013 r. - uzasadnienie sporządzono w dniu 3 września 2013 r.;
- 13) w sprawie [...] wniosek o sporządzenie uzasadnienia złożony został w dniu 25 kwietnia 2013 r. - uzasadnienie sporządzono w dniu 29 sierpnia 2013 r.;
- 14) w sprawie [...] wniosek o sporządzenie uzasadnienia złożony został w dniu 20 maja 2013 r. - uzasadnienie sporządzono w dniu 12 września 2013 r.;
- 15) w sprawie [...] wniosek o sporządzenie uzasadnienia złożony został w dniu 6 czerwca 2013 r. - uzasadnienie sporządzono w dniu 9 września 2013 r.

Ogółem w okresie od 25 marca 2013 r. do 4 grudnia 2013 r. wpłynęło 69 wniosków o sporządzenie uzasadnień w sprawach z referatu obwinionego, który napisał w tym czasie 79 uzasadnień, w tym 31 w ustawowym terminie, 48 po terminie, z czego 35 przekroczeń terminu było nieusprawiedliwione. Średnia wpływu wniosków o sporządzenie uzasadnienia w wydziale, z pominięciem sędziów funkcyjnych, w 2013 r. wyniosła 80,9. Obwiniony korzystał z urlopu wypoczynkowego w dniach 2 kwietnia, 6-7 czerwca, 9-31 lipca 2013 r. i 1-14 sierpnia 2013 r. Orzeczeniem z dnia 11 czerwca 2013 r. Komisja Lekarska ZUS stwierdziła, że sędzia M. B. nie jest trwale niezdolny

do pełnienia obowiązków sędziego z powodu choroby lub utraty sił. Ustalenie to miało istotne znaczenie, ponieważ obwiniony jako przyczynę popadnięcia w zaległości w sporządzaniu uzasadnień wskazywał kłopoty zdrowotne.

Nie jest to pierwsze postępowanie dyscyplinarne, jakie toczyło się przeciwko obwinionemu z powodu nieterminowego pisania uzasadnień. Wyrokiem z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie [...] Sąd Apelacyjny - Sąd Dyscyplinarny uznał go za winnego przewinienia służbowego polegającego na tym, że w okresie od 4 listopada 2011 r. do dnia 31 maja 2012 r. nie sporządził w ustawowym terminie uzasadnień wyroków w 18 sprawach i wymierzył mu za to karę dyscyplinarną upomnienia.

Pół roku później, wyrokiem z dnia 6 września 2013 r., wydanym w sprawie [...], Sąd Apelacyjny - Sąd Dyscyplinarny uznał obwinionego za winnego tego, że w okresie od 17 maja 2012 r. do dnia 25 marca 2013 r. nie sporządził w ustawowym terminie uzasadnień wyroków w kolejnych 31 sprawach i za to przewinienie służbowe wymierzył mu karę dyscyplinarną nagany.

W toku postępowania dyscyplinarnego sędzieja M. B. zobowiązał się do sporządzenia wszystkich zaległych uzasadnień w terminie do połowy czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny - Sąd Dyscyplinarny ocenił, że popelnienie przez obwinionego w okresie od 25 marca 2013 r. do 4 grudnia 2013 r. zarzucanego przewinienia nie budzi wątpliwości. Pomimo kierowanych do niego przez przełożonych poleceń i pomimo składanych obietnic, do dnia orzekania przez ten Sąd nadal nie sporządził uzasadnień w czterech sprawach, w których ustawowy termin przekroczony został już o kilkanaście miesięcy, powodując

przewlekłość postępowania w tych sprawach i uniemożliwiając wniesienie ewentualnych środków odwoławczych. Sąd Dyscyplinarny nie stwierdził występowania okoliczności niezależnych od obwinionego, które usprawiedliwiałyby nieterminowe sporządzenie uzasadnień, zwrócił uwagę, że statystycznie w sprawach rozstrzygniętych przez sędziego M. B. w omawianym okresie wpłynęło mniej wniosków niż w sprawach rozpoznawanych przez innych sędziów tego wydziału, co świadczy o tym, że obwiniony nie był w tym czasie nadmiernie obciążony obowiązkami służbowymi. Materiał spraw nie wymagał też przygotowywania uzasadnień bardzo obszernych.

Za adekwatną karę Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny uznał przeniesienie obwinionego na inne miejsce służbowe w okręgu Sądu Apelacyjnego w [...] (art. 109 §1 pkt 4 u.s.p.), motywując swoje stanowisko stopniem zawinienia, ciężarem gatunkowym popełnionego przewinienia i nieskutecznością wcześniej wymierzonych dwóch kar dyscyplinarnych za identyczne przewinienia służbowe. Na korzyść obwinionego przyjął jego postawę w toku postępowania - obwiniony przyznał się, okazał skruchę i sporządził uzasadnienia w zdecydowanej większości spraw objętych wnioskiem o ukaranie.

Odwołanie od powyższego wyroku złożył obwiniony sędzia M. B., który zaskarżył je w zakresie wymierzonej kary dyscyplinarnej i - zarzucając jej nadmierną surowość - wniósł o zastosowanie kary łagodniejszej. Wskazał na stopniowe zmniejszanie się ilości spraw objętych zarzutami i na fakt sporządzenia już wszystkich uzasadnień objętych zarzutem w sprawie niniejszej, a także na przyczynę powodującą zaległości, którą jest, jego zdaniem, stan chorobowy, formalnie nie zawsze skutkujący niezdolnością do pracy, jednak z uwagi na stosowany w kuracji lek wpływający na dyspozycję psychofizyczną obwinionego. Sędzia M. B. oświadczył, że jego stan zdrowia

powinien niebawem się poprawić, a łagodniejsza kara wystarczająco spełni swoją rolę.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

1. W zaskarżonym wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego, niewątpliwie w wyniku oczywistej omyłki pisarskiej, doszło do błędnego odtworzenia początkowej daty okresu popełnienia zarzucanego obwinionemu czynu, ponieważ w miejsce daty 25 marca 2013 r. wpisana została data 15 marca 2013 r., która nie przystawała do poczynionych ustaleń. Powodowało to konieczność sprostowania tej części orzeczenia na podstawie art. 105 § 1 i § 2 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p.
2. Niewspółmierność wymierzonej kary, aby mogła stanowić podstawę zmiany orzeczenia w wyniku odwołania, musi mieć charakter rażący (art. 438 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p.), co oznacza, że dokonana przez sąd odwoławczy ocena okoliczności i przesłanek rzutujących na rodzaj właściwej w danym wypadku kary musi doprowadzić do wniosku o zasadniczej różnicy w poglądzie na to, jaka kara byłaby odpowiednia, różnicy tak znacznej, że kary wymierzonej przez sąd pierwszej instancji nie można zaakceptować, gdyż budzi sprzeciw jako niesprawiedliwa. W rozpatrywanej sprawie tego rodzaju rażąca niewspółmierność kary nie występuje. Obwiniony już po raz trzeci został ukarany za takie samo przewinienie służbowe, nieterminowość w sporządzaniu przez niego uzasadnień była różna, jednak sięgała w kilku sprawach półtora roku i to w okresie, kiedy obwiniony miał świadomość, że toczą się przeciwko niemu kolejne postępowania dyscyplinarne, a terminowość podejmowanych przez niego czynności, a zwłaszcza sporządzania uzasadnień jest pod stałą kontrolą przełożonych. Świadczy to, wbrew twierdzeniom obwinionego, że dotychczas

orzeczone kary, stosowane przez Sąd Apelacyjny - Sąd Dyscyplinarny z zachowaniem gradacji stopnia ich surowości, nie stanowiły dostatecznie dolegliwej sankcji, mobilizującej obwinionego do wzmożonych wysiłków, by usunąć zaległości. W okresie około 8 miesięcy (od 25 marca 2013 r. do 5 grudnia 2013 r.) sporządził on 79 uzasadnień, co – przy uwzględnieniu wniosków o sporządzenie uzasadnień, jakie wpłynęły w tym czasie – oznaczało, że zmniejszył przez ten okres zaległość o ok. 10 uzasadnień, a więc średnio o nieco ponad 1 uzasadnienie na miesiąc.

Odwoływanie się do stanu zdrowia i wpływu leczenia na dyspozycję psychofizyczną nie może wpłynąć na uznanie kary za rażąco niewspółmierną, jeśli zważyć, że obwiniony był poddany badaniu lekarskiemu i lekarze, świadomi charakteru jego pracy, nie stwierdzili jego niezdolności do pełnienia przez niego czynności sędziowskich ani z powodu choroby, ani z powodu utraty sił.

Okoliczności łagodzące, wynikające z przyznania się do popełnienia zarzucanego przewinienia i okazania skruchy, a także sporządzenia znacznej części uzasadnień w toku postępowania dyscyplinarnego nie mogą być uznane za czynnik znacząco oddziałujący na wymiar kary. Charakter przewinienia sędziego M. B. wykluczał w zasadzie możliwość zaprzeczenia, że zostało popełnione. Skrucha okazywana przez obwinionego, oceniana w zestawieniu z analogiczną postawą prezentowaną we wcześniejszych postępowaniach dyscyplinarnych, nie rodziła uzasadnionych nadziei na radykalną zmianę postępowania. Z kolei sporządzenie uzasadnień dopiero na etapie postępowania odwoławczego od wyroku, w którym wymierzono karę przeniesienia obwinionego na inne stanowisko w okręgu tego samego sądu apelacyjnego, przemawia raczej za

prawidłowością i skutecznością tej kary niż za jej rażącą niewspółmiernością.

Z przytoczonych względów zaskarżony wyrok należało utrzymać w mocy na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p.

Orzeczenie o kosztach postępowania wynika z treści art. 133 u.s.p.